

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Pretiu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre annu intregu. . . 15 fl.

Pentru Romani'a:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separate. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costâ 10 cr.

Locuinti'a Redactorului:
si
Cancelari'a Redactiunii:
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespon-
denti regulari ai „Federatiunii“
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

Invitare de prenumeratiune

la

FEDERATIUNEA

pre patriariulu IV (opt.—dec.) 1868.

Incependu-se treiluniulu alu IV (opt.—
dec.) a. c., rogâmu pre p. t. doritorii de
a avè acestu diurnalu, sê binevoiesca a
grabî cu prenumeratiunea, pentru ca de
o parte sê ne scimû orientâ in privin-
ti'a nrului esemplarielor ce vomu avè a ti-
parî, éra de alta parte sê potemu incun-
gura ori-ce neregularitate in speduirea diur-
nalului. Totu-deodata rogâmu pre acei p. t.
domni, cari sunt in restantia cu pretiu de
prenumeratiune, si alu câroru numeru este
cam marisoru, sê nu intardia a-si rafuî so-
cotele, ca sê nu ni sê mai adauga greutâtile
si d'in acêsta parte.

Conditiiunile de prenumeratiune, rema-
na cele d'in fruntea diurnalului

Redactiunea.

Pest'a, 5/17 opt. 1868.

Aretaramu in nrulu de eri, câ proieptele de lege
in caus'a deslegarei cestiunei natiunali s'au mai
adausu, prin proieptulu presintatu de Kerkápolyi si
Horváth. In siedinti'a comisiunei, ce éra defipta pre
asta-di, aveâ sê se decida mai antâiu, câ ore care
proieptu se va luâ de bazea desbateriloru speciali.
Pan' in momintele aceste-a inca nu ni-a venitu ni-
mic'a la cunoscentia despre decursulu siedintiei de
asta-di, si asiè remane sê aretâmu publiculu in nr.
vii. pana unde au ajunsu comisiunea respectiva cu
desbateru cestiunei, a cârei deslegare o intetiescu
cum d'in tote poterile si unele foie ungueresci. Anume
„P. Lloyd“ in nrulu de eri, dupa ce sbicuesce pau-
sarea indelungata a comisiunei esmise in acêsta cauza
momentosa, de la a cârei deslegare drepta, depinde
fericirea si in florirea Ungariei, adauge, câ acêsta c-
estiune nu este iertatu sê remana pentru sesiunea ve-
nitoria, ci ea trebuie sê se deslege inca in decursulu
acestei sessiuni. D'intre deputatii romani, cari facu
parte d'in acêsta comisiune, lipsescu cei mai multi.
Unii se afla la congresulu natiunale d'in Sabiu, éra
altii petrecu inca pre a casa. — Noi repetîmu si cu
asta ocaziune rogarea nostra, câ deputatii nostri na-
tionali, cari facu parte d'in comisiunea esmisa in
caus'a natiunale, sê binevoiesca a se infatîsia acolo,
unde presinti'a loru este mai necesaria.

In dîlele trecute se ivise faim'a, câ guvernulu
ungurescu ar' avè de cugetu a prelungi, prin lege,
mandatulu dietei presinte inca pre doi ani. A devere-
tatea acestei faime inca nu s'a constatatu pan'acum;
se mai dîce inse, câ nu prelungirea sesiunei pre-
sinte ar' fi intentiunea guvernului, ci elu voiesce ca
de odata cu reformarea legeri electorali si a regula-
mentulu casei sê presinte si unu proieptu de lege,
in intelesulu câru-i-a mandatulu fie-cârei diete pre
venitoriu sê tiena 5 ani.

Despre pusetiunea fitoria a Fiumei se vorbesce
cu securitate, câ guvernulu unguerescu si-va pune
tote poterile, ca cetatea Fiume cu tienutulu sêu sê se
dechiare de teritoriu nedependente alu coronei Stului
Stefanu. D'in parte-ne suntemu gat'a a crede, câ die-

t'a Croatiei, in compusetiunea ei de acum, nu se va
opune tare acestei vointie a unguiriloru de la potere.

In Ispani'a domnesce ordinea cea mai buna.
Singuru organele clericali si feudali mai suspitiunea
pre conducatorii revolutiunei. Innaintârile d'in ar-
mata, inarmarea poporului, ingrigirea de lucratorii
fâra de lucru, nrulu celu mare alu candidatoru la
tronu, — tote aceste-a facu pre foiele amintite sê se
indoiesca, câ pacea va potè fi sustienuta pana la in-
trunirea cortesului (dietei). Noi avemu firma credin-
tia, câ precum se sustienû pan' acum'a ordinea cea
mai exemplaria, acêsta se va sustienè si de ici in
colo, pana ce represintantii estî d'in sufragiulu uni-
versale voru decide despre sortea venitoria a patriei
loru.

Cestiunea romana.

Situatiunea d'in Romani'a in tempulu mai nou
éa-si incepe a deveni forte seriosa. Se pare, câ acea
interesanta tiera se prepara a jocâ o rola insemnata
in complicatiunib' mai mari ale Europei. — Port'a se
pare, câ a mirositu ce-va de acea rola, si pentru aceea
nu intardia, a face in modulu sêu dispusetiuni de se-
curetate. Diuariulu „Presse“ d'in Parisu publicâ de
una-di o nota d'in 10 septemvre a marelui veziru
Ali pasi'a câtra Carolu, domnulu romaniloru, care
nota la inceputu se ocupa cu bande de bulgare d'in
iuliu a. c. si dupa aceea se provoca la cerculariulu,
ce lu-a adresatu guvernulu turcescu câtra poterile
garante ale tratatulu d'in Parisu, cu scopu ca acele
poteri sê se instruesca inse-si prin represintantii loru
d'in Romani'a despre acele bande si despre spriginu-
lu, ce li se face in Romani'a. Nota apretieza promi-
tutudinea, cu care guvernulu romanu, nainte de a fi
fostu recercatu, a tramesu la Constantinopolea pre
ministrulu sêu, dnulu Golesci, spre a dà porte de des-
lucirile dorite si totu-odata si asigurarea, câ guver-
nulu romanu va face tote, spre a impedeçâ spriginu-
rea acelor elemente revolutiunarie in tier'a sa. Pre
langa tote aceste asigurâri, sustiene not'a, comite-
tele revolutiunarie d'in Romani'a prepara pasi noi in
contra Bulgariei, si inalt'a porta recerca dara de
nou guvernulu romanu, sê ice in consideratiune se-
riosa aceste machinatiuni.

Ca comentariu la aceste colisiuni diplomatice,
cari devinu mai grave, deca e adeveratu, câ Fuadu
pasi'a ar' fi tramesu la Parisu in misiune secreta,
spre a esoperâ invoierea Franciei la o invasiune ar-
mata a Turciei, — sierbescu armârile romaniloru si
ale turciloru. Pre candu Turci'a impinge poterile in-
semnate câtra fruntariile romane, organizatiunea mi-
litaria a Romaniei dupa modelulu prusescu se com-
pleteza d'in ce in ce. Poporulu romanu e petrundu
de unu spiritu resboiosu, care adese ori prorumpe in
escese, pana ce si-afla deriuarea adeverata. Mai este
de insemnatu, câ principele Carolu pre galbenii cei
noui se numesce „domnulu toturor roman-
niloru.“

E cunoscutu, câ Romani'a ocupa un'a d'intre
cele mai insemnate pusetiuni ale Europei, formandu
cum amu dîce chiaea pentru portele fruntarielor a
trei imperie. Acêsta face, câ speculatori audaci poli-
tici atragu tier'a in combinatiunile si proieptele loru.
Sê ne aducemu a minte, ce se petreceâ prin Roma-
ni'a nainte de erumperea resboiulu d'in 1859. Atun-
ci predominâ in Romani'a influenti'a francesca si cau-
tâ a face d'in acêsta tiera bas'a de operatiune câ-
tra Ungari'a, la care emigratiunea magiara dà mana
de ajutoriu. — Una rola nu mai putienu interesanta
a fostu atribuita Romaniei de contele Bismark in an.
1866. Deca suirea pre tronul a principelui prusescu a
fostu o lovitura maiestrosa, insemnatatea intregu a ace-
stei trasure de siacu s'aru fi manifestatu numai
atunci, deca espeditiunea d'in 1866 aru fi duratu mai
multu.

Tier'a si locutorii Romaniei sunt altcum cam
departe de florea civilizatiunei mai inalte. Guvernulu
coruptu in decursulu mai multor sece a stricatu
multu caracterulu poporului si a datu loviture mo-
ralei publice, cari rane numai pre incetulu se potu
curâ. Provediuu de la natura cu facultâti nobile, roman-
ululu i-lipsesce inca constanti'a si in mare gradu

sensulu energicu de a lucrâ. Acêsta e caus'a, pentru
ce Romani'a pre langa tote institutiunile salutarie,
de cari se bucura in presinte, inainteza numai incetu
pre calea progresulu economicu. Acêsta pote câ con-
tribue multu la escesele sotiale ale poporatiunei, cari
apoi se trambiteza in gura mare de contrarii loru.
Cu tote acestea, sub guvernulu principelui Carolu
Romani'a a devenitu unu factoru cu multu mai in-
semnatu, de cum éra sub Cus'a. Caus'a acestui aven-
tu nu e atât'a talentulu guvernatoriu mare si extra-
ordinariu alu principelui prusescu, pre care romanii
si lu-au alesu domnu, ci mai multu nesuintiele lui
sincere, de a aretâ romaniloru vointi'a onesta spre a
le impînî dorintiele. Nu numai câ nu s'a opusu nici
odata progresulu liberalu in intru, ci lu-a cultivatu
ca unu midilocu preservativu in contr'a strainetâti;
de alta parte éra-si s'a ingrigitu a maguli speran-
tielor romane in viitoriu. In asta privintia s'a ne-
suintu multu, a inaltâ militi'a romana pre o trepta
mai inalta si a introduce reforme, cari valideza pote-
rea tieriei in afara. Pre langa acestea nu se pote negâ,
câ tenerulu principe s'a identificatu cu sperantiele
poporulu sêu. E fapta, câ guvernulu lui Carolu a
primitu cu ospitalitate pre bulgarii fugiti, si a obser-
vatu o tienuta forte simpatica cu intreg'a miscare
bulgara. Acêsta tienuta, care abnubileza pre cea a
Serbiei, in Constantinopolea si in alte locuri de destulu
de neplacuta si dà ansa la recriminârile turco-fran-
cesce contr'a Romaniei. Pre contrarii principelui Ca-
rolu i-vatema mai multu cercustarea importante, câ
tenerulu monarcu nu ageza numai éca asiè, intr'unu
norocu, ci si-reguleza intreprinderile totu-de-un'a in
contielegere directa cu politic'a prusesca. Acestu re-
servatu prusescu, care i-ofere in mesura mare si alte
beneficie, maresce insemnatatea principelui si a tieriei
sale, mai vertosu in tempulu presinte. Se simte in-
stinctiv, câ pana ce Prusi'a si Rusi'a sunt amice,
Romani'a face autegard'a acestor doue poterile,
care pote castigâ in totu momentulu o valoare inalta
strategica.

Acêsta e chiaea pentru miscârile mai noue ale
trupelor turcesci, acêsta e caus'a, pentru ce dnulu de
Moustier prin foiele d'in Parisu si prin cele germane
dâ avertisminte astutulu diplomatu Bratianu. Câ
éa-si se vorbesce atât'a si in modu asiè pronunçiatu
de Romani'a, ne sierbesce ca documentu, câ multe
complicatiuni pendinti ale Europei se apropia éa-si
de una fine energica. In asta privintia Romani'a se
pare a fi termometrulu politicu alu Europei si acê-
stui termometru avizeza vreme rea.

„Correspondenz.“

Una epistola d'in Constantinopolea, 6 optovre,
adresata diuariulu „Univers“ ne spune, câ intre im-
peratulu Rusiei si intre principele Carolu, domnulu
romaniloru, s'a inchiatiu unu tratatu intimu de ali-
antia.

Conformu acestui tratatu Rusi'a va conlucrà
d'in tote poterile la infintiarea regatulu Romaniei,
care se va compune d'in Moldov'a si Munteni'a, si
afara de acestea d'in Transilvani'a, Banatu, o parte
a Ungariei, Bucovin'a si o parte a Besarabiei.

Pana se va ajunge scopulu acestu-a, Romani'a
de asta-di se va alaturâ neconditiunatu actiunei Ru-
siei. Teritoriele vecine ale slaviloru se voru confe-
derâ cu noulu regatu alu Romaniei sub protectiunea
comuna a Rusiei.

Bas'a acestei conventiuni, dîce corespundintele,
s'a pusu asta erna, candu Cantacuzinu si Melchise-
decu au petîtu pre principes'a Leuchtenberg pentru
principele Carolu.

Bucuresci, *) 11/20 sept. 1868.

Vi e cunoscutu d'in scrisorea precedinte, câ
membrii societâti acalemice rom. lucreza necurmatu
intrinsicu parte in sectiunea filologica, parte in confe-
rentia. Lucrârile innainteza si se spera câ pre diu'a
de 15/27 sept. fiindu inchiaste se voru potè votâ. Sie-
dintiele se tienu in palatiulu academiiei, de la 12 ore
pana la 5 ore d. m. In analele societâti acad. — a
caroru tiparire s'au si inceputu — se voru publicâ
tote procesele verbali, actele, etc. a le societâti; eu
me marginescu a vi impartesî pre scurtu numai lu-

*) Intardiata.

Red.

A.

Sectiunea C. Spese diverse

Art. Unicu.

Capu 67.

Restituirea fondurilor incasate la tesauru d'in diferite donatiuni, care se reclama de către Ministeriul Cultelor si alu Instructiunii publice pentru cultur'a limbii :

Art. I. Fondurile depuse d'in averea repausatului V. Zapa .

Art. II. D'in fondulu depusu de către fostulu Domnitoriu Alexandru Ionu d'in list'a civile pre anulu 1864

Art. III. Procinte cerute a se platì la aceste fonduri, care s'au calculatu de la dat'a depunerii pana la 1. ian. 1868

C R E D E T E						Diferentie				Observatiuni.
Cerute pentru anulu 1868.				Acordate pentru 1867		in plus		in minus		
Lei noi	P	Lei vechi	P	Lei	P	Lei	P	Lei	P	
82,037	4	221,500	—	—	—	221,500	—	—	—	Aceste fonduri s'au depusu : 157,500 la 14 dec. 1860 32,000 la 18 mart. 1866 32,000 la 18 ian. 1867 <hr/> 221,500 Totalu.
11,666	66	31,500	—	—	—	31,500	—	—	—	
48,998	76	132,296	26	—	—	132,296	26	—	—	
142,702	46	385,296	26	—	—	385,296	26	—	—	

Do si pentru aceste fonduri nu s'au facutu nici o stipulatiune de procinte la depunerea lor, inse avendu-se in vedere mediulocirea Ministeriului de Culte si Instructiunea Publica, care rechizita a si-se raspunde capitalurile cu procinte de 10%o, remane la apretuirea si decisiunea, ce se va da de onor. Adunare intru acest'a.

crârile mai insemnate séu chiaru numai momintele mai insemnate a le lucrârilor.

In conferinti'a d'in 19 aug. 1868 se insarcinara (Nr. 5 proces. verb.) dd. G. Baritiu, J. Hodosiu si V. Babesiu a pregati regulamentul societ. acad. prevediutu in statute, apoi (Nr. 6. proc. verb.) se dá cetire scrisorii ce primise delegatiunea acad. de la municipiulu Turnu-Magurelle (Distr. Teleormanu) alu carui-a consiliu generosu au oferitu si transmisu la societ. acad. rom. 925 lei noi, si 22-bani pentru a se da stipendie la teneri rom. macedonieni. Se decide ca delegatiunea acad. sé faca intrebarea : Pre câti ani destina municipalitatea acelu ajutoriu? — Aici insemnu totodata că acelu municipiu au oferitu asemenea suma adeca 925 lei n. 22 b. (400 fl. v. a.) si societâti „Transilvania“ pentru a se da stipendiu tinerilor rom. d'in Transilv. — Zelulu fratiloru nostri d'in Romani'a libera cresce d'in dî in dî si insemnatele sacrificie materiali, cari le dau intru ajutoriulu fratiloru de preste margini, sunt viua dovada a iubirei lor. Onore! si iubire imprumutata este respunsulu nostru.

In conf. d'in 21 aug. 1868 se suleva cestiunea stipendiilor, daca si in câtu societatea acad. mai pote dispune despre acele. Secretariulu generalu dá deslucire, că a le districtulu Covurluiu si Urbei Galati, dupa intielegerile reciproce s'au trecut in modu oficiale la despunerea si in administrarea societâti „Transilvania“ pentru ajutorarea teneriloru ardeleni. La despunerea societâti acad. rom. remasera numai stipendiile urbei Braila; nu se scie inse daca municipalitatea au trecut in bugetulu séu stipendie si pre anulu viitoriu, — prin urmare se decide a se face intrebare : Pre câti ani innainte municipalitatea vre sé dee acele ajutorie?

In conf. de 26 aug. 1868. (Nr. 11 proces. vrb.) Presedintele Eliadu Radulescu propune crearea unei foie liter. a societâti acad. rom. ce ar avé sé ésa la inceputu câte una data pre luna, 2 cole in 8-o. Spesele ar' fi: a) tipariulu 24 cole, câte 5 galbini de cola, b) speditiunea, c) alte spese, cu totulu: 220 galb. — Venitele ar' fi: a) subventiunea d'in casa societâti 150 galb. b) abonatii (cam 300) a 6 lei unu esempl. 154 galb. sum'a: 304 galb. — Materialulu articiloru ar' fi a.) actele societâti, b) hartiile ce voru fi adresate la delegatiune si se va aflà cu cale a fi publicate, c) tratate séu articli de literatura, adresati de la membrii societâti cum si de la alte persone proprie spre a lumina mintile, a ajunge la o limba pura rom. si unitaria. — Bani remasi dupa coperirea speselor (220 galb.) se voru impartì redactoriloru dupa numerulu liniiloru ce au elaboratu. — La desbatere a supr'a acestei propuneri luara parte toti membri. Voiu resume conelusulu. — Crearea foiei se primesce in principiu. Actele societâti inse se voru publicà in reviste periodice sub numirea „Analile societâti acad. rom.“ (prevedite in statute); aceste voru cuprinde istoriculu societâti, procesele verbali si documintele ce se referescu la aceste? — Sulevandu-se cestiunea: carca ortografia sé se urmeze in „anale“ (dupa ce societatea n'au staveritu inca ortografi'a) s'au facutu conelusulu (nr. 12 proc. vrb.) „sé se urmeze principulu etimologicu adoptatu de societate, inse propunerile séu documintele specificu ortografice sunt a se publicà acum odata in chiar' form'a precum sunt scrise.“ — (Nr. 14 proc. vrb.) D. Masimu insarcinatu a se informà despre edarea foiei reporteza că tipografi'a lucrâtoriloru asociati cere 8 galb. de cola, dar' că nu are harti'a de 19 1/2 policari (19 1/2—27 3/4) dar' o are tipografi'a Rasidescu cerendu numai 6 g. de cola. Conelusulu: se adopta ofer-

tulu Rasidescu si se decide ca D. secretariu gener. alu societâti sé incepa numai decâtu tiparirea.* — (Nr. 15 pr. v.: D. Laurianu impartise inca mai nainte Atlantele geograficu (testulu rom.) tiparitu la Paris cu spesele Domnitoriulu Rloru Carolu I. si datu ca doru fie-see carui membru câte unu esempl. — S'au decisu in unanimitate a se aduce si in persona a-lanca multiamita Domnitoriulu.

In conf. de 28 aug. se dá cetire mai multoru respunsuri sosite de la membrii la depesiele ce li-s'au tramisu. D. Munteanu intr'o depesia de mai nainte pretestase bol'a de cauza a nevniei sale, mai apoi incunoscintieza că i-s'ar fi refusat pasaportulu, ceea ce se pareà a fi neexplicabilu, asemenea nevniea dloru Sber'a si Mocioni nejustificata, lipsirea dloru Cipariu si Negrutiu justificata, nu se pote inse splicà cum d. Maiorescu dupa ce primise atâtu banii de caletoria câtu si diurnele pre luna aug. parasì Bucurescii fără a dice macaru o vorba presiedintelui, daca mai voiesce a se intorce séu ba. Mai târziu respunde la o depesia noua ce i s'au adresatu, că „de septemvre nu pote despune!!! (de augustu despusese câtu de bine!) si câ d'in banii primiti va tramite dlui secretariu“ (inca n'au tramisu.) (Nr. 19 proc. vrb.) Se suleva cestiunea fonduriloru societâti. Delegatiunea se autoriscea a esoperà la ministeriu constatara fonduriloru societâti si a nume nu prin adrese ci in persona pentru a se descurcà mai usioru lucrulu. In conf. d'in 31 aug. (Nr. 22. pr. vrb.) se dá cetirea depesiei prin carea se incunoscintieza moartea dlui Negrutiu: — se esprime profunzã condolintia pentru perderea ce societatea sentiesce prin moartea commembrulu Negrutiu. Delegatiunea se insarcina a provocà pre d. Hajdâu daca voiesce a luà parte activa la lucrârii societâti séu câ prefera a fi trecut in list'a membriloru onorari — asemenea procedura a se urmà si fatia cu alti membri cari n'au justificatu absentarea lor. — Regulamentul se presinta, i-se dá cetire, se primesce in principiu si desbaterea speciale se pune la ordinea dfilei in sied. urm. Aici sunt silitu a curmà reportulu despre amenuntele conferintiiloru, rezervandu-mi a impartea mai detaiatu alta data, cu acesta ocaziune resumu cele ce s'au facutu pana la inchiare. Regulamentul, cu putiene modificâri s'au primitu, Bugetulu anului viitoriu s'au facutu; reportulu comisiunii de trei insarcinate cu recensieuna elaborateloru incurse s'au aprobatu de sectiunea filolog.; s'au facutu programulu pentru siedinti'a publica tienuta in 15/27 sept. fiindu de fatia Domnitoriulu. Procesulu verbale alu alu acestei siedinti'e s'au dresu in 16/28 sept. Reportulu inse lu poteti vedè in „Romanulu.“ Cuventarea domnitoriulu (vedi-o su rubric'a Romaniei. Red.) au emotunatu intregu auditoriulu ce asistà la acea adunare solena. Originalulu cuventâti sale scrisu cu man'a propri'a s'au alaturatu la procesulu verbalu. Siedinti'a d'in 16/28 sept. au fostu plenaria sosindu d. Ionu Stragescu. astfelu se votara tote lucrârii, se premià elaboratulu ce porta inscriptiunea „si consuetudo vicerit, vetus lex sermonis abolebitur“, ca unulu carele au implinitu conditiunile programulu pentru concursu. Ne fiindu elaboratele indemana, delegatiunea fù insarcinata a deschide scrisorea, (se crede că autorulu e D. Tim. Cipariu) a cere invointi'a autorului

*) S'au inceputu, patru cole tiparite s'au si impartitu in 15/17 sept. diu'a siedinti'e publice, dar' sub redactarea Dlui Masimu in loculu Dlui secretariu Laurianu prea ocupatu cu multele sale agende. Ortografi'a urmata de D. Masimu ca prea etimologica au desplacutu unoru-a, noi inca lam dorì ortogr. mai apropiata de pronunciare. Rec.

pentru a se tipari elaboratulu cu spesele societâti. Se sustienu si pre anulu viitoriu cele doue premie puse in anulu tr. (Dictionariu si „De bello Gallico“) Se alesera trei membri noi: DD. Mihailu Cogalniceanu, Ales. P. Ilarianu si Giorg. Sionu.

Dupa aceste, membrii luandu-si remasu bunu se despartira cu dorulu de a se vedè la anulu si cu sperança forte de a potè aretà rezultate si mai imbucuratorie.

Ca publiculu sé cunoasca statulu fonduriloru societâti achidu aici % sub. A.) extractulu resp. d'in Bugetulu statulu, a-sè precum s'au trecut d'in partea ministeriulu, observandu că in bugetulu staveritu de societate cifrele sunt mai mari, diferenti'a inse provine d'in calcularea procintelor adaugandu-se censulu censului, ceea ce cu anevoia se va primì. In anulu acestu-a nimene n'au contribuitu la immultirea fonduriloru societâti academice.

Inplinescu totodata promisiunea d'in epistola trecuta, relativa la noutatea imbucuratoria.

La anulu, pre timpulu adunârii generale a societâti academice se va tienè o mare scribatorie nationala in Bucuresci. D'in initiati'a domnitoriulu Romaniei s'a datu ordine a se face d'in brondu (precum se facuse la ordinea imperatulu Napoleonu III) Columna Traiana, carea se va innaltà pre largulu d'innainte palatiulu academiei (universitate). La acest'a festivitate va fi invitata tota semintea latina, reprezentata prin comiteturi d'in Franchia, Italia, Spania, Portugalia, Elvetia, Dacia Aureliana, (Macedonia). Se intielege că provinciile Dacici Traiane ca mai invicinate au sé fie reprezentate prin deputatiuni mai numeroase. Totu atunci se va face o espusetiune etnografica in carea se voru infatșià nu numai osebitele porturi pitorcesci a le poporatiuniloru romane d'in tote provinciile, ci si industria poporala, adeca aproape tota vieti'a nationala a poporulu romanu. In fine d'areca la Semnu, la carea asemenea voru luà parte romanii d'in tote provinciile spre a se intrece a nimeri la tianta...

Acest'a va fi o dî de bucuria in carea fratii de unu sange se voru vedè antai'a-si data uniti dupa XVII secle de despartire, se voru imbratșià dandusi sarutare fraterna, spunendu unii despre marimea loru nationala, éra altii enarandu suferintiile seculari, jurandu inse toti a nu mai uità unii de alii, a se vedè mai adese ori, a tinde ajutoriu unii altora in timpu de nevoia, a innaintà interesele comune a le semintei, a proclamà solidaritatea marelui elementu romanu!

Cu acesta ocaziune solena „s'a inverti hora fratiei, pre pamentulu Romaniei.“

Romania

Evenimintele, cari se potu pretrece in Europa, intr'unu viitoriu mai multu séu mai putienu apropiatu, dau o mare importantia situatiunii Romaniei.

Acésta tiera, care represinta la Dunarea de jos ideiele revolutiunii si ale politiceii liberale; acésta tiera ale carei sacrificie patriotice au fostu serbate mai nainte de noi, de Quinet si de Michelet, acésta tiera odiniora veghia inaintata a progresulu in Oriente, este acusatata de a nu mai fi nici liberale nici francesca, si de a fi unicamente ocupata numai cu nu scimu ce intrige, caroru-a s'ar dà totu felulu de tieluri contradictorie.

Unii areta pe Romani ca plecandu-se spre Russia, altii ca dorindu o intrunire cu Austria, altii ca aspirandu numai a resculà Orientele, deslantiundu candu o conspirare bulgara, candu o conspirare mai

trăina inca. Astu-felu se cauta a luă de la Romani simpatiele, ce ei cucerisera intr'unu modu universale. Se cugeta, că atunci candu se va reusi a-i represintă ca unu poporu ce nu se pote carmu, primejdiosu pentru vecinii săi, va fi lesne a distruge edificiulu d'in 1856.

Sê luăm mai antăiu acést'a d'in urma seria de acúsări, care este cea mai grava.

Cum se pote presupune, că Romanii ar' fi atătu de orbi pentru a voi sê aduca o noua crisa in Oriinte. Ei n'au fostu ore totu-de-un'a prad'a, candu ai moru cotropitori, candu ai altoru? Ore in resbelce cele mari, nu se gasesce totu-de-un'a cine-va, care sê ocupe mai nainte de tote Principatele? Romanii cunoscu istoria lor. — Cu tote că ei au fostu pusi nuptu aপরera generale a Europei, ei sciu că in casu de conflictu nu voru avè de cătu a muri sêu a cede unei invasiuni ruse sêu austriace.

Nu trebuie a presupune nici odata, că unu poporu n'are consciinta de interesulu sêu. Sê presupunem pe Rusi la Constantinopole, remane ore celu mai micu viitoriu pentru nationalitatea romana? — Ore Romanii si-ar' mai pastră macaru numele?

Sê se cugete bine, tote accidintele politice in Europ'a sunt mai multu sêu mai pucinu reparabili. Se pote neutralisă efectulu cotropirilor Prusiei sêu acelea ale ori-cărui altu cuceritoriu. Inse daca Rusia ar' fi stepana pe Constantinopole, civilizarea europeană ar' fi nabusita, ea si-ar' schimbă directiunea si spiritulu. Rusia ar' avè lumea si, Domnedieule, ce ar' face d'in ea?

Daca Romanii n'ar' fi petrunsi de acestu adeveru, ei nu voru avè lipsa de publicisti nationali si straini, cari sê i face sê intielega. Omenii cari sunt in capulu Romanilor, n'au combatutu atătia ani infliinti'a rusa pentru a dà la urma Europ'a Rusiei. — Ore Rusia ar' ingadut la Romani cea mai mica aspirare la acea libertate, care este atăt de scumpa omului de la Dunarea?

Daca acést'a acúsare, ce se aduce contr'a Romanilor, este ce-va cu neputinta, aceea care-i represintă ca cautandu unu spriginu in Austria, nu este mai pucinu neadeverata in principiu. Protectoratul Austriei ar' fi si elu unu felu de cucerire sêu de aneiune. Nu sunt de cătu stipulările, prin cari Romani'a este inca legata de imperiulu otomanu, cari o protegu fără a o genă.

Remane Prusia, alu carei nume se pune inainte d'in caus'a principelui de Hohenzollern, alesu de Romani dupa caderea fostului principe. Se uita inse, că Romanii nu se poteau adresă nici Rusiei, nici Austriei, că gelosia poterilor ar' fi opritu pe unu principe francesu de a primi tronulu romanu, si că Romanii se adresaseră mai antăiu cătra o tiera neutra, Belgi'a, care n'a primitu.

In asemeni impregiurări, Prusia eră pentru Romani aliat'a cea mai pucinu primejdiosa si cea mai nevetamatoria. Ea n'are nici unu altu interesu spre marea Negra, de nu ca Dunarea, marea artera germană, sê remaia totu-de-un'a libera. Francia, departe de a se opune astei alegeri, a ratificatu-o cu amende manele.

Si acel sê ne fia permis a dîce diplomatiei nostre: daca s'a parutu că sunt in politic'a romana ori cari cotiri si neotariri, nu este ea ore in cătu-va culpabile de acést'a? Edificiulu romanu fusese radicațu de nu de d'ins'a, celu pucinu multiamita ei; ea este aceea, care protegiase cele d'antăie pasuri ale natiunei, care o ajuta se a se unì, care o facuse sê treca de cele d'in urma dificultăti. Pentru ce unu felu de recela sêu de indiferentia a urmatu favoreza, cea d'antăia predilectiune? Candu cine-va voiesce, ca o opera sê traiesca, nu trece a se interesă de d'insa numai unu momentu, trebuie a se interesă totu deun'a si in ori ce ocaziune.

Poporele, mai cu sema poporele slabe la numero, suntu lesne de spariatu. Cu putienu lucru ele se nelinicescu. Recel'a Franciei succedandu protectiunii efficace d'in 1856, si chiar d'in timpuri posteriore, trebuie neaperatu sê nelinicesca pe Romani si sê face mersulu lor mai putienu sicuru.

Inflinti'a Franciei in Oriinte se pote intielege numai atunci, candu o vede cine-va. Limb'a, deprinderile ei domnescu. Ea n'are in adeveru de cătu a voi pentru a fi preponderante prin singur'a opiniune publica. Dupa ce fusera tramisi de ai Franciei, celu d'in urma mai cu sema, cari aveau tota increderea si simpatia lor, Romanii au vedutu schimbandu-se de o data politic'a francesă, sêu celu putienu s'a credutu, că se schimba. Trebuie ca politic'a francesă sê inlature de a aruncă in sa si neotarirea in spiritulu unu poporu, pe care lu-ajutase a si-dobendì independenti'a, si pe care aveà celu mare interesu a lu pastră ca aliatu alu ei strinsu legatu.

Cu tote aste se pote afirmă, că simpatia Romanilor pentru Francia este deplina, că ca n'a primitu nici o atingere de la eveniminte, si că nu va permite nici unei intrige a atinge cea mai buna protectore a lor. Romanii se adresă cu preferentia totu-de-un'a

cătra Francia, si credem, că este reu de a nu i intari in acést'a prin probe eficacie de buna-voitnia.

Vinu acum cele-l-alte acúsări, ca cea de a fi unelitu turburări locali pe cutare sêu cutare puntu alu Oriintelui european. Le vomu esamina cu nepartinitate, ca si acúsările de neoliberalismu. Pentru momentu, vomu incepe prin a dîce, că protegere a frontierelor Bulgariei a costatu in acestu d'in urma anu mai multe milioane guvernului romanu. Ni se pare că nu este a unelti turburări, voitnia de a remanè la sine a casa si de a nu se lasă mesteca in nici o rescutare prin nimicu, ce ar' semenă cu intolerantia. Daca ne insielăm, daca portarea guvernului lasa locu unoru critice drepte, vomu fi d'in cei d'antăi a recunosce acést'a.

Léon Plée.

(Le Siècle, 28 septembre).

D'in muntii apuseni in octobre 1868.

Onorata Redactiune!

Poporulu d'in muntii apuseni convinsu fiindu de acelu principiu salutaru, că sciintia este o arma neinvinsa si că numai prin sciintia si-pote in catu-va usioră sortea si modulu cascigării panei de tote dilele pre unu teritoriu sterilu, ce-lu locuescu in cea mai buna parte, — si-dau silintia a edifică scole si a se provedè cu invetiatori capaci. Zelulu acést'a este cu atātu mai laudabilu, cu cătu medilocelle, de cari dispunu comunele, sunt forte mice si debile.

Cu cătu ar' fi bucuria mai mare, candu zelulu acestu sublimu s'ar' potè generalisă preste tote comunele muntene, candu nu ar' fi comunu, in cari sê-ti cada cu rusine candu-ti aretă scol'a, ce neci nu semena a scola, sêu candu vedì scola fără invetiatoriu capace.

Credu inse că reului acestu-i-se va potè pune capetu chiar' si prin esemplele bune a le comunelor vecine, asiă in cătu cu tempu sê avemu bateru in fiecare care comuna una scola poporala regulata. Acést'a se va potè ajunge cu atātu mai usioru, cu cătu starea scoleloru provine mare parte d'in conducere, si d'in interesu privatu, cari se potu lesne delatură.

Scoalele câte sunt pana acum in comunele muntene sunt preste totu scole triviale cu frumosa, exceptiune a comunei Campeii, unde in decursu de pucini ani s'a infiantiatu una scola normala de 4 clase, si care numai intarirea statuteloru o mai acépta pentru a-si cascig'a publicitatea.

Este lucru sciutu că in scolele triviale se pune celu mai mare pondu pre crescerea prunciloru de genulu barbatescu, ba mai preste totu se frecventeza forte slabu de cătra fetitie, una giurtare forte daunatoria fatia cu crescerea unu poporu; — că-i crescerea este preste totu pentru fiesce care fiantia omenesca necesaria ca sorele, aorulu si ap'a, fără de educatiune nu pote inaintă, nu se pote renasce o natiune. — Acést'a are locu cu deosebire la crescerea genulu femeescu, laaceea parte a omenimei, care este chiamata a plantă cole d'antăie idee frumose despre religiune si moralitate in animele fragede, prin cuventu si fapte care sê formeze animele, ca sê devina depositule pentru totu ce este nobilu, frumosu, demnu si umanu, dezvoltandu moralitatea si plantandu in anime iubirea binelui.

Atare institutu menitu spre educatiunea fetiteloru in acesti munti nu existe, Ddieu scie pana candu nu se va vedè infiantiatu; — că-i neajunsulu medioloceloru este mare. Lips'a se simte forte tare, si câte mame am auditu oftandu dupa scola de fetitie.

Dandu la publicitate acestu neajunsu simtitu pentru crescerea fetitelora socotescu a fi cu cale a aretă unu modu pentru radicarea lui.

In Brasiovu existe unic'a reuniune a femeieloru romane, cari si-au propusu nobilulu scopu de a inaintă educatiunea fetiteloru romane. Acést'a onorata reuniune a infiantiatu pana acum trei scole de fetitie, in Brasiovu, Sabiiu si Blasiu. Mi-vine totu-de-un'a, candu audu vorbindu-se despre lips'a unei scole de fetitie, a intrebă că ore de ce onorat'a reuniune a intardiatu pana acum a infiantia si in muntii apuseni o scola? Eu credu, că fondulu de 30 de mli si mai bine ar' potè suportă si spesele unei atari scole. Intardiarea acést'a, fatia cu unu poporu, ce totu-de-un'a si-a consacratu sangele si avere a pentru natiune, nu se mai pote oscusă, nu, si d'in aceea cauza, pentru că poporulu muntenu d'in respoteri a contribuitu la infiantia si imultirea fondului reuniunei. Se scie că cum si cu ce scopu s'a infiantiatu reuniunea, adeca ca orfanele remase in anii martiali se afle unu adapostu. In care parte a Transilvaniei s'ar' fi potutu si se pote mai bine implinì acestu scopu, ca in munti? Sum convinsu că on. reuniune a femeieloru d'in Brasiovu convingundu-se despre necesitatea unei scole de fetitie in muntii apuseni, va grabi a implinì in cătu pote acést'a dorintia ardienda a unui tienutu romanescu.

Vorbindu de scole nu potu lasă neamintitu, că comun'a Abrudu-satu are unu edificiu scolaru forte frumosu, inse acestu edificiu este datu inchiria pentru 72 fl. v. a. si scol'a incuarta in una casa ce semena multu cu unu cotetiu. Ore acést'a necuviintia candu va incetă? sêu respectivele organe voiescu ca si edificiu scolaru sê se trafice, precum se trafice cas'a besericei menita pentru locuintia clopotariului? Credu că acum candu leaf'a invetiatorului este 150 fl. v. a. nu se va mai lasă edificiu scolaru nefolositu, de ore ce cas'a unde se tienù si in anulu trecut scol'a nu este apta de a cuprinde neci 20 de prunci.

Unu fu alu muntiloru.

Alegerea de deputatu dietale

in Barabantiu — in loculu d. can. Papfalvi, care si-a depusu mandatulu. —

Alegerea acést'a s'a defiptu pre 3, 4 si 5 optovre in Barabantiu, unde d'in 1653 de indreptatii la alegere s'au infantsiatu cam 360 de insi, de unde se vede a fi facutu lucrulu cu calculu, ca pentru culegere a cucurudiului, sê fia impedeati omenii de la alegere. Apoi asemeni alegeri se bucina. că reprezenta tota tiera!!

In diu'a prima a capetatu d. Gaitanu 51 de voturi, era Bartsai Akos 27; in diu'a a 2-a — Dominica — a capetatu Gaitanu 42 de voturi era Bartsai 144; in diu'a a 3-a Gaitanu 140, Bartsai 134, prin urmare Bartsai a capetatu cu 72 voturi mai multu ca Gaitanu.

In decursulu alegeri s'a vedutu a fi magiarii si sasii mai tare disciplinati ca romanii, d'in cauza, că popii lor au venit u pana la unulu cu omenii lor, era cei romanesi pucini, si unde au fostu si preutii de fatia, nici omenii n'au lipsitu. Cele mai multe bisericu n'au fostu reprezentate, ba ce e mai multu, că nici dd. canonici d'in Blasiu n'au luat parte, afara de doi; si mai multu, că nici dominiurile fundatiunale d'in Blasiu, afara de Springu, n'au fostu reprezentate, prin urmare pasivitatea nu este mai mare la preutii — de pre sate, decâtu cum fu asta-data la cei d'in Blasiu.

Vediendu maghiarii, că in diu'a a 3-a romanii vinu mai cu de adinsulu, si-au datu tota nisuintia de a-si intregi numerulu, aducendu cu fiacarele d'in tote partile omeni da ai lor. — Dar' cu tote acestea pre noi nu ne-a stricatu diu'a a trei'a, ci diu'a 2-a, in care fiindu Duminea, preutii cu crucea in mana au potutu conduce poporulu, dupa cum au facutu ungurii si sasii, inse. . . . Atātu Bartsai, cătu si Gaitanu eră in Barabantiu, celu d'antăiu i eră permis a dà beutura si mancare la unguri si sasi, încātu unii d'in cesti d'in urma nici că mai poteau dîce Bartsai de satui, — era vorbirile rectius amblarea lui Gaitanu printre romani, eră socotite de solgabitulu Arányi, fratele jidanului M. d'in Vintiu, de abatere sêu crima. Alegerea a decursu altfelu in ordine buna; voturile le-au capetatu numai acesti doi candidati, cu deosebire că 21 de voturi, pronunciate reu de sasi s'au reieptatu.

Comisiunea a statud'in 4 unguri (?!), unu sasu si d'in d. can. Mihali si Ieronimu Albini romani, cesti d'in urma au facutu minoritatea, era cea-lalti majoritatea, candu a fostu la intielegere si votare. —

Vediendu ungurii, că romanii in contr'a calculu facutu totu-si vinu la votisare, s'a esprimat unulu că: „az oláhoknak kell egy ostor, mely Pest-ről ideig érjen és négy felé csapjon, akkor megjuhászokdának“ (ad. romaniloru le trebuie unu carbaciu, care sê ajunga de la Pest'a pana aici si sê plesnesca in patru laturi, atunci s'ar imblandi (ca oile). Spiritu de libertate fratiesca!!! —. Dar' de acestia amu avutu in totu satulu câte unulu si câte unu caru de betie, ba si institutiuni de trei lemne radicate pre dealuri, de unde si adi se numesce delulu furciloru, si totu-si nu vomu fi alta, decâtu ce suntemu creati, adeca romani pacinici, cari nu vomu alta decâtu dreptate, care o vomu eluptă cu ori-ce pretiu. — I—u.

„Gaz. Trans.“

Afaceri economice.

Espunerea septemariana a comerului de bucate.

Transportulu la Pest'a a) pre line'a ferata a statului, line'a de la media-di si line'a de la nordu: centenarie 142,292 (147,983 metrete) grău; 6,296 (7,114 metr.) secară; 25,735 (33,198 metr.) ordiu; 753 (1,460 metr.) ovesu; 8,873 (9,849 metr. porumbu (cucuruзу); 2348 (2911 metr.) rapitia; 63,527 (66,068 metr.) produse diverse; in suma 249,824 (268,583 metr.). b) prin societatea danubiana de navigatiune, nai de transportu si cara, computandu-se si transportulu de sub a.): metrete 203,507 grău; 17,131 secară; 68,361 ordiu; 13,607 ovesu; 14,344 porumbu; 2,911 rapitia; 85,411 produse diverse; in suma 405,272 metrete. In totalu s'au transportatu la Pest'a pana in 10 octobre: metrete 6.262,252 grău; 835,170 secară; 949,640 ordiu; 536,331 ovesu; 911,548 porumbu; 30,342 rapitia; 2.348,454 produse diverse; in suma: 19.973,737 metrete.

Transportulu d'in Pest'a mai departe pre line'a ferata a statului, line'a meridionalo si prin societatea de navig. danubiana. Metrete 69,163 grău; 17,268 secară; 74,503 ordiu; 24,979 ovesu; 12,420 porumbu; 1240 rapitia; 99,643 produse diverse; in suma 299,216 metrete. — S'au transportatu pana in 10 octobre in totalu; metrete 3,095,962 grău; 968,450 secară; 945,404 ordiu; 436,902 ovesu; 356,114 porumbu; 120,344 rapitia; 2,582,913 produse diverse; in sum'a 8,506,209 metrete.

Transportulu pre Dunare in susu cu vaporulu si nai de transportu: metrete 37,844 grău; 3,230 secară; 12,321 ordiu; 93,987 ovesu; 14,320 porumbu; 6,100 produse diverse; in sum'a 167,802 metrete. Pana in 10 oc-

tobre s'au transportatu in totalu: metrete 859,598 grâu; 61,797 seara; 112,5500 ordiu; 551,070 ovesu; 137,018 porumbu; 87,158 produse diverse; in suma 1,809,290 metrete.

Linea ferata meridionale a transportatu in strainetate 14,200 centenarie de farina.

ROMANIA.

Cuventarea domn. Rloru Carolu I. tienua in siedint'a (de la 16/28 sept.) ultima a sesiunii de estu timpu a societății acad. romane.

„Sum mandru că me aflu asta-di in midiloculu dvostre ca membru, dara si ca protectoru. Vedu cu mare bucuria, că ati pusu iute fundamentu pentru temelul lui Apolonu in Romania'a.

„Istori'a ne areta că o natiune, care tiene la desvoltarea artiloru si sciintiloru, ajunge lesne acestu fericitu scopu, ce este marimea, tari'a si independint'a unui poporu.

„Dorescu deci, ca tote lucrările D-Vostre sê fia binecuventate pentru fericirea Romaniloru.“ „Rom.“

Varietăți.

* (Cart'a bucatelor la ospetulu (banchetu) de la 9/21 septemvre, 1868, datu intru onorea ospetiloru veniti la Darea de semnu in Bucuresci). Medicu curi: (Asiè se numescu bucatele, cari se prunu innainte de supă, la noi in Austri'a dupa supă si se numescu asiete. Red.) Limba dulce cu amicul. — Galautina inghiatiatoria Romaniei. — Icre negre de la Nistru. — Sardelle de semintea (ragea) latina. — Casiu-cavalu de preste Carpati. — Supă de Dualismu. — Maionesa de pesce de Tis'a. — Muschi de gimnastica. — Solmi de ginti varvare. — Pilafu suzeranu. — Friptura de puiu de Macedoni'a. — Salata: Laptuce Banatene. — Inghiatia d'in muntii Bihorului. — Fructe: Alice, Bale si Bombe. — Migdale de Istri'a si Mauro-Vlachi'a. —

* (Ministeriulu ung. de comerțu) va deschide cursulu telegraficu trilonariu in 20 noemvre, despunendu propunerea studiilor urmatorie: 1) D'in fisica: despre electricitate, magnetismu si despre reciprocitatea acestoru-a. 2) Aparatele telegrafice. 3) Schem'a concentratiunii fireloru electrice. 4) Instruțiunea oficiala. 5) Geografi'a linielor electrice d'in Europ'a. 6) Telegraf'i'a practica. — De la cei ce voiescu a ascultă cursulu telegraficu se recere: 1) Sê fia nascuti pre teritoriulu coronei ung., sê fia implenitu anulu 18 alu etății sale, sê nu fia trecut prestu 30 ani, sê fia asolvitu celu puțin 6 clase gimnasiali sêu scolele militari, sê aiba scrisore frumosa, si sê scia celu puțin limb'a germana si magiara; cei ce voru sci si alte limbe d'in patria sêu limb'a franceza, italiana sêu englesă, voru fi preferiti la aplicarea loru in oficiu. Doritorii d'a fi ascultatorii telegrafiei, au a-si tramite recursurile prevedute cu documintele recerute la sectiunea telegrafica a ministeriulu de comerțu. (Untere Donau-Zeile nr. 2. etajulu 3.)

* (Multiamita publica.) Subscriplu mi-tieniu de santa

detorintia a aretă onoratului publicu numele unoru barbati marinimosi, cari d'in buna-vointi'a loru mi-tinsera mana de ajutoriu, candu eramu mai lipsitu. Insemnu totodata, că cei mai multi d'intre dd. contributori au vrutu sê remana sub scutul anonimității, si numai prin o cercetare mai de aproape mi-succese a le sci stimatulu nume. — Au contribuit: DD. Ioanu Hosu, preutu romanu in Milasiulu, mare 20 fl., Iosifu Stupineanu, subjudele cercului Milasiulu-mare 10 fl., Nicolau Mateiu, preutul romanu d'in Baiti'a de pro Camp'a, 10 fl., Theofilu Hosu, vice-comite in comitatulu Clusului 3 fl., Franciscu de Gyulai, judele cercului Milasiulu-mare 3 fl., Lazaru, judele singularu d'in Teaca 2 fl., de Schankebank, judele cercului Tecei 3 fl., Isid. Chetianu, cancelar in Teaca 1 fl., Kőszegvári, presiedinte la cartile funduarie 1 fl., Iosifu Reu, judele comunale a Milasiulu mare 1 fl., Ioanu Varga, judele Archidului 50 cr., Judele d'in Comlodu 20 cr., d'in Socolu 50 cr., d'in Boitia 50 cr., d'in Harastasiu 20 cr., d'in Oen'a 30 cr., d'in Orosfai'a 50 cr., d'in Stupini 1 fl. Sum'a 57 fl. 70 cr. v. a. Pentru care binefacere primesca amintitii domni profund'a mea multiunuta. „Precum reutratărea asiè si binefacerile romanulu nu le dă uitarci nece odata.“ Pest'a 17 oct. 1868. A Radu, iuristu secundianitu la universitate d'in Pest'a.

* (Multiamita publica.) La initiativ'a dlui protopopu Alesandru Erdősii si a bravului june Gregoriu Steti, iuristu de Pest'a, s'a facutu primulu balu natiunulu romanu la scaldela Bicsadului in Tier'a-Oasiului, si d'in venitululu aceluia suserisulu avui fericire a primu unu ajutoriu de 20 fl. Primeasca generosii contributori profund'a mea multiunuta — Gherla, 5/10 1868. Ionu Fanea teologu in cursulu I.

* (Espeditiunea ostasiatica) s'a amenatu pre câte-va zile, pentru că s'a aflu de lipsa, a se mai procură o cantitate de proviantu.

Sciri electrice.

Parisu, 15 optovre. Marchisulu Moustier prim'adi corporatiunea diplomateca. „Époque“ dîce, că epistol'a lui Prim a produsu o sensatiune neplacuta in partit'a progresistiloru Ispaniei. Epistola acost'a i-a subtrasu multu d'in influinti'a si popularitatea sa in Madridu. Se temu de conflicte. In Barcelon'a domnesce iritatiune mare.

Madridu, 15 optovre. Ministrulu instructiunii publice a restituitu in posturi pe profesorii destituiti de guvernulu calintu, si face pregatiri pentru intruducerea libertății invetiamentului. „Diario“ respinge candidatur'a la tronul a principelui englesu Alfredu, asemenea si a eridiloru Isabeli si a ori-carui principe necatolicu. Manifestulu guvernului provisoriu va esî domineca (18 opt.). Acestu manifestu va deschiară fungarea juntei de terminata, si va publică principiele, cari au a fi rezultatele revolutiunii.

Prag'a, 15 optovre. Scirea respandita prin foiele de eri despre nescari turburări, ce s'aru fi intemplatu in Colinu, sunt nefundate.

Parisu, 14 optovre. Principele Dou Carlos a parasitu Parisulu.

Triestu, 15 optovre. (Prin post'a continentală d'in: Calcutta, 21 sept.) Schir Ali, emirulu triumfatoriu de la Cabul, dupa scirile d'in urma, a primitu in Cadabar pre tramisii Persiei si ai Russiei. Se dîce, că rusii aru fi asediatu cetatea Carsi. Hong-Cong, 4 sept. D'in Japani'a se scrie, că partit'a medianoptena a alesu pe Nonno-Mia-Sama, de micadu (domnitoriu) si asiè domnescu doi micadi rivali. — Crestinii d'in Japani'a sunt condamnati la munca fortiată pre mai multi ani.

Dresda, 16 optovre. Turburările produse de servitori a indemnata pre autoritatea politica a dispune, ca indata ce va inseră sê circuleze patrole pre strade, propasîndu cu energia in contra perturbatoriloru.

Madridu, 16 optovre. Ministrulu justitiei tramete la judecatorie tote cauzele de arestări arbitrarie si ale violării dreptului de casa. — Una ordenatiune a guvernului provisoriu nimicesce dreptulu de posesiune alu corporatiuniloru piie. — Junta a concesu, ca coloniile sê fia reprezentate in cort-su prin patru reprezentanti. — O alta ordenatiune rechiamă pe toti reprezentantii Ispaniei d'in Constantinopole, Parisu, Londra, Berlinu pentru a se infacisă in Madridu.

(6—6).

Insciintiare.

Subscriplu, infintiandu aici in Aradu „Fabrica de auriture“, are onore: a aduce la cunosciinti'a p. nobilimi, — a onoratului publicu, si deosebi a venerabilei preotimi si a reprezentantiloru besericesci: cumcâ in fabric'a se afla de vindiare totu felulu de lucruri, care de care mai frumose si gingasie aurite, si se potu procură mai alesu Luminarie si Policandre pentru beserice si salone, precum Ripide cu Cruce, complete si anume gatite in modulu celu mai gustos — pe sam'a besericelor romane orientale.

Cu deosebire, subscriplu e gat'a tot-de-un'a a intreprinde — fie unde — in Ungari'a, Transilvani'a, Banatu si Confiniile militare, totu felulu de auriture si marmoriri de temple si alta lucruri la beserice, cum si Renoirea auritureloru vechie dupa modelulu celu mai nou; garantandu totodata despre lucrulu promptu si servitiu punctualu — pe langa pretiurile cele mai proportiunate si estine.

Aradu, in septemvre 1868.

Georgiu Priegl
Fabricantu de auriture
in Aradulu-Vechiu.

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu:
ALESANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem.	si la 8 ore — min. ser'a.
„ Posionu „	10 „ 24 „	10 „ 51 „
„ Neuhäusel „	1 „ 23 „ diu'a,	1 „ 54 „ nóptea
„ Pest'a „	5 „ 19 „ d. m.	6 „ 31 „ deman.
„ Czegléd „	7 „ 12 „	9 „ 14 „
„ Segedinu „	12 „ 54 „ nóptea,	2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisior'a „	3 „ 55 „ dem.	7 „ 47 „
„ Jasenov'a „	8 „ 4 „ *	
„ Beserica-Alba „	8 „ 40 „	
Sosescu in Baziasiu la	9 „ 10 „	

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
„ Beserica-Alba „	6 „ 27 „
„ Jasenov'a „	7 „ 26 „
„ Temisior'a „	10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem
„ Segedinu „	2 „ 26 „ nóptea, 12 „ 53 „ diu'a
„ Czegléd „	6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.
„ Pest'a „	9 „ 55 „ „ 9 „ 30 „ ser'a
„ Neuhäusel „	1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ nópt.
„ Posionu „	4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.
Sosescu in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ 6 „ — „

Jasenov'a-Oravit'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a.
„ Jam „	9 „ 12 „
„ Racasdia „	10 „ 12 „
Sosescu in Oravit'a la	10 „ 57 „

Oravit'a-Jasenov'a.

De la Oravit'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediadi.
„ Racasdia „	4 „ 45 „
„ Jam „	5 „ 38 „
Sosescu in Jasenov'a la	6 „ — „

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a „	6 „ 35 „ deman.
„ Czegléd „	9 „ 27 „
„ Püspök-Ladány*) „	1 „ 58 „ dup. med.
Sosescu in Oradea	la 4 „ 38 „

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde sosescu la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a
Sosescu in Püspök-Ladány*) „	12 „ 48 „ diu'a
„ Czegléd „	5 „ 41 „ ser'a
„ Pest'a „	8 „ 37 „
„ Vien'a „	6 „ — „ demaneti'a.

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Araau.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a „	6 „ 25 „ deman.
„ Czegléd „	9 „ 47 „
„ Szolnoco „	11 „ 2 „
Sosescu in Aradu	la 5 „ — „ ser'a.

Aradu-Vien'a.

De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a
„ Solnoco „	4 „ 22 „ dupa mediadi.
Sosescu in Czegléd	la 5 „ 33 „
„ Pest'a „	8 „ 37 „
„ Vien'a „	6 „ — „ demaneti'a

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute ser'a.
„ Salzburg „	1 „ — nóptea.
„ Monacu „	5 „ 45 deman.
„ Stuttgart „	11 „ 45 „
„ Mühlacker „	12 „ 55 diu'a.
„ Carlsruhe „	2 „ 10 dupa méd.
„ Strassburg „	5 „ 25 „
Sosescu in Paris	la 5 „ — demaneti'a.

Paris-Vien'a.

De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.
„ Stassburg „	8 „ 57 „ dem.
„ Carlsruhe „	10 „ 40 „
„ Mühlacker „	12 „ — diu'a.
„ Stuttgart „	1 „ 20 „ dupa méd.
„ Monacu „	8 „ 30 „ ser'a.
„ Salzburg „	1 „ 30 „ nóptea.
Sosescu in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.

Comunicatiunea postelor.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dilele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosescu in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
 Clusiu la Oradea pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosescu in Oradea la 6 ore 40 minute demaneti'a.
 Arau la Sibii (prin Dev'a) pleca in tote dilele la 7 ore ser'a, sosescu in Sibii la 2 ore 15 minute nóptea. Cale are 34 1/2 mile, tiene 15 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
 Sibii la Arau (prin Dev'a) pleca in tote dilele la 7 ore ser'a, sosescu in Arau la 1 ora 45 min. noptea.
 Temisior'a la Sibii pleca in tote dilele la 6 ore deman. sosescu in Sibii la 1 ora 30 min. dupa mediadi. Cale de 36 1/2 mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.
 Sibii la Temisior'a pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, sosescu in Temisior'a la 7 ore 40 minute ser'a.
 Temisior'a la Orsiova pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, sosescu in Orsiova la 6 ore deman. Cale de 26 1/2 mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.
 Orsiova la Temisior'a pleca dominica' marti-a, mercuri-a si vineri-a la 6 ore ser'a, sosescu in Temisior'a la 6 ore ser'a in diu'a urmatória.

De la Temisior'a la Arau pleca in tote dilele la 6 ore dem. sosescu in A. la 11 ore 45 minute diu'a.
 Arau la Temisior'a pleca in tote dilele la 2 ore dupa mediadi, sosescu la 7 ore 45 minute ser'a.
 Sibii la Clusiu pleca in tote dilele, la 3 ore d. m. sosescu la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21 1/2 mile tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
 Clusiu la Sibii pleca in tote dilele la 5 ore dupa méd. sosescu la 11 ore 50 min. diu'a.
 Brasiova la Sibii pleca in tote dilele la 7 ore ser'a, sosescu la 9 deman.
 Sibii la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vineri-a, si sambet'a la 7 ore ser'a, sosescu la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19 1/2 mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
 Muresiu-Osiorheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore demin. sosescu la 2 ore 35 min. noptea.